

قانون تابعیت تونس

بموجب فرمان شماره ۶ مورخ چهارم شوال ۱۳۸۲ هـ برابر با ۲۸ فوریه ۱۹۶۳ میلادی موادی که ذیلا درج میشود تحت یک عنوان بنام « مجله الجنسیة التونسیه » (قانون تابعیت تونس) تصویب و بموقع اجرا گذارده شده است. این قانون از شماره پنجم از سال ششم مورخ محرم ۱۳۸۳ (مه ۱۹۶۴) مجله « القضاء والتشريع » (رویه قضائی وقانونگذاری) که از طرف وزارت دادگستری تونس منتشر میشود برای مجله کانون وکلاء ترجمه شده است.

مقدمه - در کلیات

ماده ۱ - این قانون کسانی را که از حین تولد دارای تابعیت تونس بعنوان یک تابعیت اصلی هستند تعیین و مشخص مینماید. اکتساب تابعیت تونس پس از تولد و همچنین از دست دادن آن بموجب قوانین و یا بنا بتصمیم مقامات عمومی صلاحیتدار که طبق شرایط قانونی اتخاذ میگردد خواهد بود.

ماده ۲ - شرایط وقواعد مربوط بتحصیل و از دست دادن تابعیت تونس پس از تولد تابع قانونی خواهد بود که هنگام وقوع وقایع قانونی یا اعمال حقوقی که منجر بتحصیل یا فقدان تابعیت میگردد معتبر بوده است.

ماده ۳ - قوانین جدید مربوط بدادن تابعیت تونس بعنوان یک تابعیت اصلی در مورد اشخاصی نیز که پیش از تاریخ لازم الاجرا شدن آن قوانین متولد گردیده ولی بسن رشد نرسیده اند مجری خواهد بود. معهذا اجرای قوانین مذکور در صحت تعهدات والتزامات شخصی و همچنین در حقوقیکه اشخاص ثالث بموجب قوانین سابق تحصیل کرده اند تأثیری نخواهد داشت.

ماده ۴ - هر کس به بیست سال کامل شمسی برسد از نظر قانونی رشید شناخته میشود.

ماده ۵ - منظور از اصطلاح « کشور تونس » که در این قانون ذکر شده کلیه مناطق خشکی تونس وآبهای ساحلی وقایقها و کشتیها و هواپیماهای تونسی میباشد.

عنوان اول

تابعیت تونس

باب اول

تابعیت اصلی تونس

فصل اول - تابعیت از طریق نسب

ماده ۶ - اشخاص ذیل تبعه تونس محسوب میشوند :

- ۱ - کسیکه از پدر تونسی متولد شده باشد.
- ۲ - کسیکه از مادر تونسی و پدر نامعلوم یا پدر بدون تابعیت یا پدر دارای تابعیت نامعلومی متولد شده باشد.
- ۳ - کسیکه در تونس از مادر تونسی و پدر خارجی متولد شده باشد.

فصل دوم - تابعیت تونس در اثر تولد در تونس

ماده ۷ - هر کس در تونس از یک پدر و جد پدری که هر دو در تونس متولد شده‌اند متولد شود تونسی محسوب خواهد شد ولی میتواند یکسال پیش از رسیدن بسن رشد تابعیت تونس را ترك نماید مشروط بر اینکه پس از تاریخ اجرای این قانون متولد شده باشد. کسیکه بشرح فوق تابعیت تونس را ترك نماید از تاریخ ترك آن بنحویکه در ماده ۹ و ۳ این قانون مقرر است از تابعیت تونس خارج خواهد شد.

کسیکه بعلت صغر محجور بوده و در ارتش داوطلبان خدمت میکند یا در عملیات سربازی شرکت مینماید از حق ترك تابعیت محروم خواهد بود مگر اینکه پیش از خدمت این حق را برای خود محفوظ داشته است که در اینصورت میتواند از آن استفاده نماید. مقررات این ماده شامل فرزندان اعضای هیئتهای نمایندگی سیاسی و کنسولی نخواهد بود.

ماده ۸ - هر کس از پدر و مادریکه فاقد تابعیت بوده و هر دو برای مدت حداقل پنجسال در تونس اقامت دارند متولد شود تونسی محسوب خواهد شد.

ماده ۹ - هر کس در تونس از پدر و مادر نامعلومی متولد شود تونسی محسوب خواهد بود. معهذا هرگاه رابطه نسبی او بایک شخص بیگانه پیش از

رسیدن بسن رشد ثابت شده و بموجب قانون ملی آن شخص بیگانه تبعه کشور متبوعه مشارالیه قلمداد گردد در اینصورت مانند این خواهد بود که هرگز تونسی نبوده است.

ماده ۱۰ - هر نوزادیکه در تونس یافت شود متولد شده در تونس محسوب خواهد شد مگر اینکه خلاف آن ثابت شود.

فصل سوم - مقررات مشترك

ماده ۱۱ - طفلی که بموجب مقررات این باب تونسی محسوب میشود از تاریخ تولد تونسی محسوب خواهد شد هر چند وجود شرائطی که قانون برای داشتن تابعیت تونسی شرط اساسی دانسته است پس از تولد آن طفل ثابت شده باشد.

معهدا در اینمورد تونسی دانستن او از تاریخ تولد هیچگونه تأثیری در اعمال حقوقی ایکه مشارالیه بجا آورده و همچنین حقوقیکه اشخاص ثالث باستناد تابعیت ظاهری او تحصیل کرده اند نخواهد داشت.

باب دوم

در تحصیل تابعیت تونسی

فصل اول - تحصیل تابعیت بموجب قانون

ماده ۱۲ - هر کس در خارج از تونس از یک مادر تونسی و پدر بیگانه متولد شود تونسی محسوب میشود مشروط بر اینکه یکسال پیش از رسیدن بسن رشد اظهاری مطابق ماده ۳۹ این قانون مبنی بر قبول این تابعیت بعمل آورد. نامبرده از موقعی تونسی خواهد بود که اظهار خود را با رعایت شرائط مندرجه در مواد ۱۰ و ۱۱ از این قانون مثبت برساند.

ماده ۱۳ - زن بیگانه ایکه با یک نفر تونسی ازدواج مینماید از تاریخ عقد ازدواج تونسی محسوب خواهد شد مشروط بر اینکه قانون ملی آن زن تابعیت اصلی او را بمحض ازدواج با یک شخص خارجی از او سلب نماید.

ماده ۱۴ - زن بیگانه ایکه با یک مرد تونسی ازدواج نموده و بموجب قانون ملی خویش تابعیت اصلی خود را علیرغم ازدواج با یک شخص بیگانه همچنان حفظ مینماید با تقدیم اظهاریه ای که با مراعات ماده ۳۹ این قانون تنظیم میگردد

تقاضای تابعیت تونس را بنماید (مشروط بر اینکه زن وشوهر حداقل مدت دو سال در تونس اقامت داشته باشند) زن نامبرده از تاریخ ثبت این تقاضا با توجه بمواد ۱۵ و ۱۶ این قانون تونسی خواهد بود .

ماده ۱۵ رئیس جمهوری میتواند در موارد مذکوره در دو ماده ۱۲ و ۱۴ با صدور فرمانی مانع تحصیل تابعیت تونسی گردد .

این فرمان باید در مدت حداکثر دو سال از تاریخ اظهاریه مذکور در مواد ۱۲ و ۱۴ یا از روز قطعیت رأی دادگاه مبنی بر صحت تابعیت (در صورتیکه از رد تقاضای ثبت اظهاریه بدادگاه بدوی طبق ماده ۱۴ این قانون شکایت شده باشد) صادر گردد . هرگاه مخالفت رئیس جمهوری با تابعیت جدید در مدت مذکور در قسمت دوم این ماده صادر شود در اینصورت ذینفع در حکم کسی خواهد بود که تابعیت تونس را هرگز تحصیل ننموده است .

ماده ۱۶ - در موارد مذکوره در دو ماده ۱۳ و ۱۴ زنیکه حکم بطلان ازدواج او از طرف یک دادگاه تونسی صادر و قطعی شده یا از طرف یک دادگاه خارجی صادر و در داخله تونس قابل اجرا بوده باشد در حکم کسی خواهد بود که هرگز تابعیت تونسی را تحصیل نکرده باشد .

ماده ۱۷ - هرگاه صحت اعمال حقوقی که پیش از صدور حکم بطلان ازدواج یا پیش از صدور فرمان جمهوری (مبنی بر مخالفت با تابعیت تونسی) واقع شده است متوقف بر تحصیل تابعیت تونس از طرف فاعل آن بوده باشد در اینصورت اعمال مزبور صحیحاً واقع شده محسوب و از هر نوع ایرادی مبنی بر اینکه آن شخص تونسی نبوده است مصون خواهد بود .

ماده ۱۸ - بیگانه ایکه بعلت صغر محجور بوده و از طرف یک نفرتونسی بفرزند خواندگی برگزیده شده باشد از تاریخ صدور حکم بفرزند خواندگی دارای تابعیت تونسی خواهد بود مشروط بر اینکه ازدواج نکرده باشد .

فصل دوم - تحصیل تابعیت از طریق اکتساب

ماده ۱۹ - تابعیت تونسی بموجب فرمانی داده میشود .

ماده ۲۰ - تابعیت تونسی بیک شخص بیگانه ایکه تقاضای تابعیت کرده است اعطا نمیشود مگر اینکه ثابت شود که نامبرده با مراعات استثنائاتی

که در ماده ۲۱ ذکر شده است مدت پنجسال در تونس اقامت داشته و تقاضای تحصیل تابعیت در پایان آن مدت تنظیم و تقدیم نموده است.

ماده ۲۱ - اشخاص ذیل میتوانند بدون رعایت شرط اقامت مذکور در ماده قبل تابعیت تونس را کسب کنند :

۱ - کسیکه ثابت شود تابعیت اصلی او تابعیت تونس بوده است.

۲ - مرد بیگانه‌ایکه بایک زن تونس ازدواج نموده است مشروط بر اینکه هر دو همسر هنگام تقدیم تقاضا در تونس اقامت داشته باشند.

۳ - بیگانه‌ایکه خدمات شایانی بتونس تقدیم نموده یا کسیکه تابعیت تونس او برای کشور تونس فایده بزرگی در برداشته باشد در این صورت بنا برده باستناد گزارش موجه و مدلی که از طرف وزیرداد گستری تهیه و تقدیم میشود تابعیت تونس داده خواهد شد.

ماده ۲۲ - تابعیت تونس به بیگانه‌ایکه قرار تعقیب یا قرار اقامت اجباری در حق او صادر شده است داده نخواهد شد مگر اینکه قرار مزبور لغو یا بیکی از طرق قانونی باطل گردد.

مدت اقامت در تونس در فاصله اعتبار قرار مذکور جزء مدت اقامت مورد بحث در ماده ۲ فوق‌الذکر نخواهد بود.

ماده ۲۳ - بهیچکس تابعیت تونس داده نمیشود مگر اینکه تقاضا کننده:

۱ - رشید باشد.

۲ - ثابت شود که بزبان عربی آشنائی داشته و این آشنائی با وضعیت

و مقام اجتماعی او تناسب داشته باشد.

۳ - عاقل باشد.

۴ - وضع مزاجی و سلامتی او نشان دهد که عضو باطل وانگل جامعه

نبوده یا وجود او باعث یک خطر اجتماعی نخواهد بود.

۵ - دارای اخلاق حسنه بوده و سابقه محکومیت بزندان برای مدت

بیش از یکسال نداشته و در صورت لغو محکومیت علت آن گذشت شاکی خصوصی

نبوده باشد. باحکام صادره در خارج از کشور ممکنست ترتیب اثر داده شود.

فصل سوم - در آثار تحصیل تابعیت

ماده ۲۴ - کسیکه تحصیل تابعیت تونس را کرده باشد از تاریخ تحصیل آن از کلیه حقوقیکه افراد تونسی دارا هستند با مراعات محدودیتهائی که برای دارندگان این تابعیت مقرر است بهره‌مند خواهد شد.

ماده ۲۵ - صغیر محجور خود بخود و از همان طریق و عنوانی که پدر یا مادر بیوه او تحصیل تابعیت تونس را کرده بودند تونسی میشود مشروط بر اینکه اولاً: متأهل نباشد. ثانیاً: در فرمان تحصیل تابعیت پدر یا مادر خلاف این حکم تصریح نشده باشد.

ماده ۲۶ - بیگانه‌ایکه تابعیت تونس را تحصیل نموده است برای مدت پنجسال از تاریخ صدور فرمان تابعیت دارای محدودیتهای ذیل خواهد بود:

۱ - نامبرده نمیتواند مقام یا نیابت مقاسی را که برای احراز آن - صفت تونسی بودن شرط اساسی میباشد از طریق انتخاب اشغال نماید.

۲ - هرگاه صفت تونسی بودن برای ثبت در لیست انتخاباتی ضروری باشد نامبرده نمیتواند جزء انتخاب کنندگان باشد.

۳ - نامبرده نمیتواند دارای شغل دولتی باشد.

ماده ۲۷ - محدودیتهای مذکور در ماده فوق که برای بیگانه‌ایکه تابعیت تونس را تحصیل کرده مقرر گردیده است ممکنست بموجب فرمانی که باستناد گزارش مدلل و موجه وزیرداد گستری صادر میشود کلاً یا بعضاء مرتفع گردد. رفع این محدودیتهای ممکنست در خود فرمان اعطای تابعیت یا یک فرمان بعدی باشد.

فصل چهارم - مقررات مشترك

ماده ۲۸ - اقامت مذکور در مواد ۸ و ۱۴ و ۲۰ و ۲۱ باید مطابق قانون باشد.

ماده ۲۹ - از ازدواج آثاری بر تابعیت مترتب نمیشود مگر اینکه عقد ازدواج بایکی از صیغه‌های مورد قبول قانون تونس یا مورد قبول قانون کشور محل وقوع عقد انعقاد یافته باشد.

باب سوم

از دست دادن - اسقاط و سلب تابعیت تونس

فصل اول - از دست دادن تابعیت تونس

ماده ۳ - کسیکه با قصد و رضا (با اختیار کامل) تابعیت بیگانه‌ای را تحصیل مینماید تابعیت تونس خود را از دست میدهد .

نامبرده از تاریخ فرمان مبنی بر از دست دادن تابعیت تونس از تابعیت مزبور خارج میشود . تبعه تونس که بمیل کامل خود یک تابعیت خارجی را تحصیل میکند یا از تابعیت تونس خود صرفنظر مینماید مکلف است که خاک تونس را ترك کند .

ماده ۳۱ - از دست دادن تابعیت بموجب مقررات ماده قبل ممکنست بزوجه و همچنین بفرزندان صغیر در صورتیکه مجرد باشند سرایت نماید مشروط بر اینکه دارای تابعیت کشور دیگری باشند ولی هرگاه این حکم شامل زوجه نگردد شامل آن فرزندان صغیر نیز نخواهد بود .

ماده ۳۲ - فرد تونس که عهده‌دار شغلی در یک سازمان یا یک اداره عمومی خارجی یا در یک ارتش بیگانه میباشد تابعیت تونس خود را از دست خواهد داد مشروط بر اینکه پس از ششماه از تاریخ اخطار دولت تونس با وجهت ترك آن شغل همچنان بشغل خود ادامه دهد مگر اینکه ثابت شود که ترك آن شغل برای وی مقدور نبوده است که در اینصورت مرور زمان ششماه مزبور از روز زوال مانع شروع خواهد شد .

نامبرده از تاریخ صدور فرمان سلب تابعیت ، تابعیت تونس خود را از دست خواهد داد .

فصل دوم - سلب تابعیت تونس

ماده ۳۳ - در موارد نامبرده ذیل ممکنست تابعیت تونس از کسیکه تابعیت تونس را تحصیل کرده است بموجب فرمانی سلب گردد :

۱ - هرگاه شخص نامبرده محکوم بارتکاب عملی گردد که جنایت یا جنحه بر ضد امنیت داخلی یا خارجی کشور شناخته شود .

۲ - هرگاه بفتح يك کشور بیگانه اقدام بکارهائی نماید که باصفت تونس بودن منافات داشته و بر علیه منافع کشور تونس باشد.

۳ - هرگاه در داخله یا خارج از تونس محکوم بارتکاب عملی گردد که قانون آنرا جنایت شناخته و فاعل آنرا مستوجب کیفر زندان برای مدت حداقل پنج سال میداند.

۴ - هرگاه محکوم بخودداری از انجام تکالیفی گردد که قانون نظام وظیفه تعیین نموده است.

ماده ۳۴ - موارد مذکوره در ماده قبل وقتی مستوجب سلب تابعیت شخص مورد نظر میگردد که در ظرف ده سال از تاریخ تحصیل تابعیت تونس بوقوع پیوندد.

ماده ۳۵ - سلب تابعیت ممکنست بموجب فرمانی شامل فرزندان صغیر مجرد و زوجه کسیکه از او سلب تابعیت شده است بشود مشروط بر اینکه اشخاص نامبرده تا آنموقع تابعیت بیگانه خود را همچنان حفظ کرده باشند ولی فرمان مزبور نمیتواند شامل فرزندان صغیر گردد مگر اینکه شامل زوجه نیز شده باشد.

فصل سوم - در ابطال تابعیت تونس

ماده ۳۶ - هرگاه پس از صدور فرمان اعطاء تابعیت ثابت شود که شخص مورد نظر دارای شرائط قانونی تحصیل تابعیت تونس نبوده است در اینصورت عدول از فرمان مزبور در مدت دو سال از تاریخ انتشار آن امکان پذیر است.

ماده ۳۷ - هرگاه شخص بیگانه بمنظور تحصیل تابعیت تونس اظهاراتی مخالف واقع نموده یا اعمالی تقلب آمیز بجا آورده یا سندی تقدیم نموده باشد که متضمن دروغ یا اشتباه بوده است در اینصورت ممکنست تابعیت او بموجب فرمانی که در مدت حداکثر دو سال از تاریخ اکتشاف عمل خلاف صادر خواهد شد سلب گردد.

ماده ۳۸ - هرگاه صحت اعمال حقوقی که آنشخص قبل از صدور فرمان سلب تابعیت انجام داده است متوقف بر تحصیل تابعیت تونس بوده باشد در اینصورت نمیتوان باعمال مزبور بااستناد اینکه فاعل آن تونس نبوده است خدشه ای وارد ساخت.

عنوان دوم

در تشریفات اداری

باب اول

(اظهاریه) تقاضای تابعیت تونس

ماده ۳۹ - اظهاریه ای که سببی بر تقاضای تابعیت تونس یا اعراض از آن تهیه و تقدیم میگردد باید دارای شرایط ذیل باشد :

۱ - روی کاغذ در دو نسخه تمبر شده نوشته شود .

۲ - محل اقامت انتخابی شخص در آن تعیین شده باشد .

۳ - در صورتیکه توسط یک مأمور عمومی تهیه نشده باشد دارای امضای

تصدیق شده باشد .

۴ - تمام اسناد تأییدیه بخصوص اسناد مربوط بوضعیت مدنی ضمیمه

آن باشد .

۵ - حضوراً یا با پست سفارشی دو قبضه بوزارت داد گستری تقدیم گردد .

ماده ۴۰ - هر اظهاریه که طبق ماده قبل تنظیم شده باشد باید در وزارت

داد گستری ثبت شود .

ماده ۴۱ - وزارت داد گستری از ثبت هر تقاضائی که صاحب آن دارای

شرایط مقرر قانونی نباشد خودداری خواهد نمود .

خودداری وزارت داد گستری از ثبت باید مدلل بوده و علاوه بر قید

در دفتر مربوطه بخود شخص نیز اعلام گردد . در اینمورد مشارالیه حق دارد به

داد گاه بدوی شکایت نماید .

داد گاه بوضع صحت یا بطلان این اظهاریه رسیدگی مینماید .

دادسرا را در این دعوی باید دخالت داد که در اینصورت ملاحظات

مدلل و موجهی تقدیم داد گاه خواهد نمود .

باب دوم

بقررات مربوط بکسب تابعیت

ماده ۴۲ - هر نوع تقاضائی که برای کسب تابعیت تنظیم و تقدیم

میشود باید با احکام ماده ۳۹ این قانون منطبق باشد. وزیر داد گستری در ظرف شش ماه از تاریخ تقدیم آن تقاضا اجازه رسیدگی بآنها خواهد داد.

ماده ۴۲ - هرگاه تقاضای مذکور دارای شرایط مقرر قانونی نباشد وزیر داد گستری تقاضا را با ذکر علت رد بمتقاضی اعلام خواهد نمود.

ماده ۴۴ - هرگاه تقاضا منطبق با احکام قانون باشد وزیر داد گستری آنرا تقدیم مقام ریاست جمهوری خواهد نمود.

ماده ۴۵ - رئیس جمهور تابعیت مورد تقاضا را اعطا یا از دادن آن امتناع خواهد نمود همچنانکه میتواند رسیدگی بتقاضا را با تعیین مدت یا اشتراط شرائطی بتأخیر اندازد. هرگاه مدت مذکور منقضی یا شرایط مزبوره محقق گردد متقاضی در صورتیکه بخواهد میتواند تقاضای جدیدی را تقدیم نماید.

در تصمیمات ریاست جمهوری علت حکم ذکر نخواهد شد. وزیر داد گستری مسئول اعلام این تصمیم بشخص ذینفع خواهد بود.

باب سوم

در دستورات و فرمانهای مربوط بتابعیت

ماده ۴۶ - در مواردیکه شخص تابعیت تونس را بموجب دو ماده ۳۱

و ۳۲ از دست بدهد و همچنین در موارد ابطال یا سلب تابعیت یا مخالفت دولت با اعطای آن وزارت داد گستری تصمیمی را که اتخاذ میشود با اطلاع آنشخص خواهد رسانید. این اعلام مستقیماً بخود شخص یا محل اقامت وی بعمل خواهد آمد و در صورتیکه محل اقامت او معلوم نباشد در روزنامه رسمی جمهوری تونس منتشر خواهد شد.

شخص مزبور در ظرف یکماه از تاریخ اعلام یا انتشار در روزنامه رسمی جمهوری تونس میتواند هر نوع مستندات یا مدارکی را که در دست دارد تقدیم وزارت داد گستری نماید.

ماده ۴۷ - فرمانهای مربوط باعطای تابعیت تونس یا از دست دادن یا ابطال یا سلب یا مخالفت دولت یا اعضای آن در روزنامه رسمی جمهوری تونس منتشر و از تاریخ توشیح قابل اجرا خواهد بود. معهذا صدور این فرامین هیچگونه تأثیری در صحت اعمال حقوقی که از طرف شخص ذینفع صادر شده یا حقوقیکه اشخاص

ثالث پیش از تاریخ انتشار فرمان تحصیل کرده‌اند (باستناد تونس نبودن آن شخص در مورد کسب تابعیت تونس - یا باستناد تونس بودن او در سایر موارد) نخواهد داشت.

عنوان سوم

در اختلافات و دعاوی مربوط بتابعیت

در صلاحیت محاکم دادگستری

ماده ۴۸ - رسیدگی بامور مربوط بتابعیت تونس در صلاحیت اختصاصی دادگاه شهرستان خواهد بود. امور مزبور در جلسات مدنی آن دادگاه مورد رسیدگی قرار گرفته واحکام صادره قابل استیناف خواهد بود. دعوی مربوط بتابعیت در دادگاه محل اقامت شخصیکه تابعیت او مورد اختلاف است و هرگاه نامبرده اقامتگاهی در تونس نداشته باشد در دادگاه محل اقامت مدعی اقامه خواهد شد.

ماده ۴۹ - استناد بداشتن تابعیت تونس یا تابعیت بیگانه از امور مربوط بنظم عمومی است و حاکم بدون اینکه منتظر ایراد شود خود موضوع رامطرح و مورد رسیدگی قرار خواهد داد.

این موضوع نسبت بکلیه محاکم باستثنای دادگاههای شهرستان و استانی که بمسائل مدنی رسیدگی مینمایند یک موضوع اساسی و اولی بشمار آمده و حاکم را مکلف میسازد که دعوی مطروحه را تا پایان رسیدگی باختلاف مزبور (بطوریکه در مواد ۵۱ بعد این قانون تشریح گردیده است) معلق نماید.

ماده ۵۰ - هرگاه در یک دادگاه جزائی استناد بتابعیت تونس یا تابعیت بیگانه شود دادگاه مزبور باشخاص ذینفع و دادسرا یک مدت سی روزه جهت طرح دعوی در دادگاه صلاحیتدار مهلت خواهد داد مشروط بر اینکه مدعی تابعیت تونس دارای گواهینامه‌ای باشد که برطبق مواد ۶۳ بعد این قانون باو داده شده است دادگاه جزائی رسیدگی بدعوی را تا صدور حکم نسبت بموضوع تابعیت یا پایان مدت مزبور در صورتیکه دعوی مربوطه اقامه نشود متوقف خواهد نمود.

باب دوم

در تشریفات لازم الاتباع در محاکم دادگستری

ماده ۵۱ - هرکس حق دارد در دادگاه ابتدائی اقامه دعوی کند که

منظور اساسی و مستقیم آن تحصیل حکم مبنی برداشتن تابعیت تونس یا نفی این تابعیت باشد. علاوه بر اشخاص ذینفع دادستان نیز مکلف است در آن دادگاه طرف دعوی باشد.

ماده ۵۲ - علاوه بر اشخاص ذینفع دادستان تنها کسی است که میتواند بمنظور اثبات یا نفی تابعیت تونس یک شخص علیه نامبرده اقامه دعوی کند.

ماده ۵۳ - در صورتیکه یک اداره عمومی یا هر شخص دیگری که ایراد قانونی نسبت بتابعیت تونس یکنفر داشته است از دادستان بخواهند نامبرده موظف است آن دعوائی را که دادگاه مربوطه باستناد ماده ۹ و معلق ساخته است تعقیب نماید و خود تقاضا کننده نیز باید در دعوی شرکت و طرفیت داشته و در صورتی که بمعاضدت قضائی نائل نگردد مبلغی را که دادستان تعیین میکند در صندوق دادگستری بسپارد تا در صورت محکومیت مخارج محاکمه و غرامتی که محکوم بپرداخت آن میشود از آن کسر گردد.

ماده ۵۴ - هرگاه دولت طرف اصیل دعوائی باشد که بین اشخاص غیر عمومی در دادگاه استیناف که مشغول رسیدگی بامور مدنی است اقامه گردیده و ضمناً موضوعی بطور عرضی مطرح گردد که بتابعیت ارتباط دارد در اینصورت دولت نمیتواند کسی را جز دادسرا نماینده خود کند.

ماده ۵۵ - هرگاه بطور ثانوی و عرضی در برابر دادگاه ابتدائی یا دادگاه استینافی که رسیدگی بامور مدنی مربوط باشخاص غیر عمومی مینمایند موضوعی مطرح گردد که بتابعیت ارتباط دارد در اینصورت باید دادسرا را در این قضیه دخالت داد و دادسرا باید نظرات خود را بطور مدلل و موجه بیان کند.

ماده ۵۶ - از عرضحال هر دعوای مربوط بتابعیت رونوشتی در وزارت دادگستری نگاهداری خواهد شد اعم از اینکه اختلاف راجع بتابعیت منشاء اصلی دعوی بوده یا اینکه دعوی بطور عرضی و ثانوی مطرح گردیده باشد. هر دعوائی که گواهی مربوط به دادن رونوشت مزبور بوزارت دادگستری پیوست آن نباشد رد خواهد شد حکم مربوط باصل دعوی نباید پیش از گذشتن سی روز از تاریخ سپردن رونوشت مزبور صادر گردد.

مقررات این فصل در مورد اعتراض و شکایت از حکم نیز جاری خواهد بود.

ماده ۵۷ - احکامیکه طبق اصول مندرجه در مواد قبل از طرف دادگاه ابتدائی یا دادگاه استینافیکه رسیدگی باسور مدنی مینمایند در خصوص تابعیت صادر شده است برخلاف حکم کلی مندرج در ماده ۴۸۱ از قانون «تعهدات و عقود» نسبت بکلیه اشخاص ثالث لازم الاتباع خواهد بود.

ماده ۵۸ - تقریر نویسان دادگاهها موظفند نسخه جداگانه ای از احکام صادره در دعاوی مربوط بتابعیت تهیه و بدون درج مقدمه حکم در ظرف دو ماه از تاریخ صدور حکم برای وزیر دادگستری ارسال نمایند.

باب سوم

در اثبات تابعیت

ماده ۵۹ - بار اثبات در موضوع تابعیت برعهده کسی است که ادعای تونسی بودن یا تونسی نبودن را مینماید اعم از اینکه یک دعوی اصلی اقامه نموده یا ایراداتی پس از طرح دعوی داشته باشد.

بار اثبات همچنین برعهده کسی است که بمنظور نفی تابعیت تونسی بر علیه شخص دیگری که طبق مواد ۶۳ ببعد از این قانون گواهینامه مربوط بتابعیت در دست دارد اقامه دعوی (اعم از دعوی اصلی یا ایراد ضمن دعوی) بنماید.

ماده ۶۰ - اظهارنامه ای که در وزارت دادگستری ثبت میرسد دلیل بر قصد تحصیل تابعیت تونسی یا ترك آن میباشد.

ماده ۶۱ - عدم اعراض از تابعیت تونسی با تقدیم گواهینامه ای ثابت میشود که وزیر دادگستری بهر متقاضی تسلیم وبموجب آن گواهی مینماید که اظهار نامه اعراض از تابعیت تونسی تقدیم نشده یا اینکه چنین اظهاریه ای رد شده است.

ماده ۶۲ - هر فرمائی که مبنی بر اعطاء تابعیت تونسی یا از دست دادن یا اسقاط یا سلب یا مخالفت دولت با تحصیل آن صادر میشود با ابراز رونوشت مصدق یا شماره روزنامه رسمی تونس که فرمان مزبور در آن درج شده است ثابت میشود.

هرگاه تهیه این مدارک ممکن نباشد در اینصورت گواهینامه ای که وزیر دادگستری بهر متقاضی داده وبموجب آن وضعیت مورد بحث را ثابت مینماید کافی خواهد بود.

باب چهارم

گواهینامه تابعیت تونس

ماده ۶۳ - وزیر داد گستری و نمایندگان سیاسی تونس در خارجه تنها کسانی هستند که میتوانند گواهی نامه مربوط بتابعیت تونس را بهر کس تقاضا و تابعیت تونس را ثابت میکنند اعطا نمایند.

ماده ۶۴ - در گواهینامه مربوط بتابعیت باید بمتن آن قسمت از این قانون که بموجب آن شخص ذینفع تونس محسوب میشود اشاره شود همچنین مدارك و اسنادیکه وسیله اثبات این امر بوده است ذکر خواهد شد. این اسناد معتبر خواهد بود تا خلاف آن ثابت شود.

ماده ۶۵ - هر گاه وزیر داد گستری یا نمایندگان سیاسی تونس در خارج از اعطاء گواهینامه تابعیت خودداری نمایند در اینصورت شخص ذینفع میتواند در داد گاه بدوی که بشرح ماده ۴۸ و ما بعد از این قانون صلاحیت دارد اقامه دعوی نماید.

سکوت مقامات مذکور در این ماده تا مدت یکماه از تاریخ تقاضا در حکم رد تقاضا محسوب خواهد شد.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی